

Süper Amatör Futbol Liginde Müsabakaları İç Sahada Oynamak Önemli Bir Avantaj mıdır?*

Kemal GÖRAL^{1†}, Ender YANIK², Havva Nur ZORBA³

¹Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, <https://orcid.org/0000-0001-8030-2276>

²Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, <https://orcid.org/0000-0002-2491-6094>

³Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Muğla Meslek Yüksek Okulu, <https://orcid.org/0000-0001-9699-3331>

Öz

Bu çalışma, Muğla ili Süper Amatör Futbol Liginde oynanan müsabakalarda ev sahibi olma avantajının değerlendirilmesi amacıyla yapılmıştır. Araştırmada kullanılan veriler, Muğla Amatör Spor Kulüpleri Federasyonundan temin edilmiştir. Çalışmada, ev sahibi ve deplasman takımlarının sezonlara ve takımlara göre ev sahibi olma avantajı ile maç kazanma sayılarının analizi yapılmıştır. Ev sahibi olma avantajının belirlenebilmesi için Pollard (1986) tarafından geliştirilen formülden yararlanılmıştır. Elde edilen veriler SPSS 16.0 programında kaydedilmiş, Süper Amatör Ligde ev sahibi olma avantajı değerleri belirlenmiş, frekans ve yüzde değerleri hesaplanarak yorumlanmıştır. Muğla Süper Amatör Futbol Liginin incelenen 5 sezonunda (2012-13/2016-17) ev sahibi olma avantajı ortalaması %59,98 olarak bulunurken, tamamlanan 5 sezonda oynanan toplam 552 maçta, ev sahibi takımların 260 galibiyet (%47,10), 97 beraberlik (%17,57) ve 195 mağlubiyet (%35,32) aldıkları tespit edilmiştir. 5 sezonda Şampiyon olan takımların ev sahibi olma avantajı değerlerinin tüm sezonlarda %50'nin üzerinde olduğu tespit edilmiştir. 5 sezonun 3'ünde ligi şampiyon olarak tamamlayan Ortaca Belediye Sporun iç saha ve dış sahada eşit puan topladığı 2012/2013 ve 2013/2014 sezonlarında ev sahibi olma avantajı değeri %50.00; bir üst lig olan Bölgesel Amatör Lige yükseldiği 2014/2015 sezonunda ise ev sahibi olarak oynadığı tüm müsabakaları kazanarak %58.82 ev sahibi olma avantajına sahip olduğu belirlenmiştir. Diğer iki sezonun şampiyon takımları Yeni Milasspor ve Yatağansporun ise sırasıyla, %53,84 ve %54,90 ev sahibi avantajına sahip oldukları bulunmuştur. Ev sahibi olma avantajı futbolun hemen her kademesinde müsabakanın sonucu üzerinde oldukça önemli bir etkidir. Sonuç olarak, amatör futbolda da, ev sahibi olma avantajının müsabakaların sonucunu ve lig sıralamasını önemli ölçüde etkilediği söylenebilir.

Orijinal Makale

Yayın Bilgisi

Gönderi Tarihi: 22.06.2018

Kabul Tarihi: 14.10.2018

Online Yayın Tarihi: 31.12.2018

DOI: 10.25307/jssr.433776

Anahtar kelimeler:

Süper Amatör,
Futbol,
Ev sahibi olma avantajı,
Analiz.

* Bu çalışma 05-08 Nisan 2018 tarihlerinde Antalya/Alanya'da gerçekleştirilen Uluslararası Herkes İçin Spor ve Wellness Kongresi'nde bildiri olarak sunulmuştur.

† Sorumlu Yazar: Doç. Dr. Kemal GÖRAL, E-mail: kgoral1980@yahoo.com, Tel: 0 252 211 1951

Is There an Advantage to Playing at Home in the Super Amateur Soccer League?

Abstract

The purpose of this study is to discuss and evaluate the so-called home advantage in the context of the Muğla Province Super Amateur Soccer League competitions. The data used in the research were obtained from Mugla Amateur Sports Clubs Federation. The study particularly investigates the number of wins for the home and away games in the context of different seasons and teams. The formula developed by Pollard (1986) was used to determine the home advantage. The obtained data were recorded in SPSS 16.0 program, home advantage of Super Amateur League were determined and frequency and percentage values were calculated and interpreted. In the 5 seasons (2012-13 / 2016-17) of the Muğla Super Amateur Football League, the average of home advantage is 59,98%, while home field teams have 260 wins (47,10%), 97 draws (17,57%) and 195 defeats (35,32%). The data reveal that the home advantage of the champions is over 50% across five seasons. Ortaca Municipality Sports, the champion for the three out of five seasons, gained equal points in home field and away field in the 2012/2013 and 2013/2014 seasons with a home advantage ratio of 50.00%. In 2014/2015 season when they moved up to the Regional Amateur League, the team has acquired a 58.82% home advantage by winning all the matches. The other two season champions, Milas and Yatağan, were found to have a home advantage of 53.84% and 54.90%, respectively. Home advantage is a significant factor influential on the outcomes in almost every stage of football. As a result, it can be said that home advantage in the amateur football has a significant effect on the result of the competition and league ranking.

Original Article

Article Info

Received: 22.06.2018

Accepted: 14.10.2018

Online Published: 31.12.2018

Keywords:

*Super amateur,
Soccer,
Home advantage,
Analysis.*

GİRİŞ

Futbolda ev sahibi olma avantajının, bir oyunun sonucunu belirlemede önemli bir faktör olduğu uzun süredir bilinen bir gerçeklik olarak süregelmektedir. Ev sahibi olma, futbolcuların, antrenörlerin, hakemlerin, taraftarların ve medyanın tavrını da önemli ölçüde etkileyebilmektedir. Yapılmış olan ve devam eden araştırmalara rağmen, yirmi beş yılı aşkın bir süredir ev sahibi olma avantajının kesin nedenlerin hala daha iyi bir şekilde açıklığa kavuşturulamamış olması şaşırtıcıdır (Pollard, 2008). Bir futbol takımının iç sahada oynarken sahip olduğu avantajlardan bazıları, seyirci, cesaret, kendine güven, seyahat yapılmayacak olması, kendi sahalarını daha iyi tanımaları, yabancı saha atmosferinin bulunmayışı, müsabakada oyuncuların ve seyircilerin hakemi etkileyebilmeleri olurken, dış sahada oynarken karşı karşıya kalınan bazı dezavantajlar ise rakip seyirci baskısı, stres, seyahat yorgunluğu, alışılmamış müsabaka alanları ve atmosferleri, kendi evinde oynayan takımın hakem tarafından daha avantajlı olduğu kanısının yaygın bir fenomen olmasıdır (Günay, Yüce ve Ocak, 2017).

Legaz-Arrese, Moliner-Urdiales ve Munguia-Izquierdo (2013), yaptıkları çalışmada sporda ev avantajı hakkında daha önce yapılmış literatürü inceleyerek, ev sahibi olma fenomenin çevresel ve psikolojik sebeplerini tanımlamaya çalışmışlardır. Bu çalışmalarında, farklı spor dallarında ev sahibi olma avantajının varlığını farklı türdeki rekabet sistemleri ile değerlendirmenin mümkün olduğuna vurgu yaparak, bu sistemleri dengeli ve dengesiz rekabet olarak iki gruba ayırmışlardır. Dengeli rekabetten, lig usulü yarışma sisteminde müsabakaların bir iç sahada bir dış sahada oynanmasına dayalı program olarak, dengesiz rekabetten ise müsabakaların uzakta ve tek bir yerde oynanmasına dayalı olan turnuvalar olarak söz etmektedirler.

Hali hazırda hem profesyonel hem de amatör sporlarda ev sahibi olma avantajı mevcut bir olgudur. Ev sahibi olma avantajı, geçmişten günümüze dek süregelen ve pek de yeni olmayan bir fenomendir. Örneğin, İngiliz futbolundaki ev sahibi olma avantajı 1888'den bugüne pek de değişmemiştir (Carron, Loughhead ve Bray, 2005; Courneya ve Carron, 1992; Carron ve Hausenblas, 1998). Ev sahibi olma avantajı, takım sporlarının önemli bir karakteristiğidir. Ev

sahibi olma avantajı üzerine, farklı spor branşlarındaki farklılıklar incelendiğinde, futbol, basketbol, beyzbol, Amerikan futbolu ve buz hokeyi arasında en yüksek ev sahibi olma avantajının futbolda olduğu görülmektedir (Jones, 2018).

Futbolda ev sahibi olma avantajı geçmişten günümüze birçok kez araştırılmış olmasına rağmen, halen daha araştırmacıların dikkatini çekmekte olan önemli bir konu olmaya devam etmektedir. Bu bağlamda bu çalışmanın amacı, Muğla ili Süper Amatör Futbol Liginde oynanan müsabakalarda ev sahibi olma avantajının değerlendirilmesidir.

YÖNTEM

Muğla Süper Amatör Futbol Liginde oynanan müsabakalarda ev sahibi olma avantajının değerlendirilmesi amacıyla yapılan bu çalışmada, 2012/2013-2016/2017 yılları arasındaki beş sezonda oynanan 552 müsabaka incelenmiştir. Araştırmada yararlanılan verilere, Muğla Amatör Spor Kulüpleri Federasyonundan (ASKF) ulaşılmıştır. Çalışmada, müsabakaları iç sahada ve dış sahada oynayan futbol takımlarının, tamamlanmış sezonlarda ev sahibi olma avantajları, galibiyet, beraberlik ve mağlubiyet sayılarının analizi yapılmıştır. Ev sahibi olma avantajının belirlenmesinde Pollard (1986) tarafından geliştirilen formülden yararlanılmıştır.

Ev sahibi olma avantajının belirlenmesi: Her takımın bir maçı kazandığında üç puan, berabere kaldığında bir puan aldığı, mağlubiyette ise herhangi bir puan alamadığı evrensel sisteme dayalı olarak hesaplanan ev sahibi olma avantajı değerinde, tamamlanan bir sezonda, bir takımın kendi sahasında oynadığı maçlarda kazandığı puanlar, iç sahada ve deplasmanda oynadığı müsabakalarda toplamış olduğu toplam puanların bir yüzdesi olarak alınmıştır (Gomez ve Pollard, 2014; Pollard, 2006).

Verilerin analizi: Elde edilen veriler SPSS 16.0 programında kaydedilmiş, Süper Amatör Ligde ev sahibi olma avantajı değerleri belirlenmiş, frekans ve yüzde değerleri hesaplanarak yorumlanmıştır.

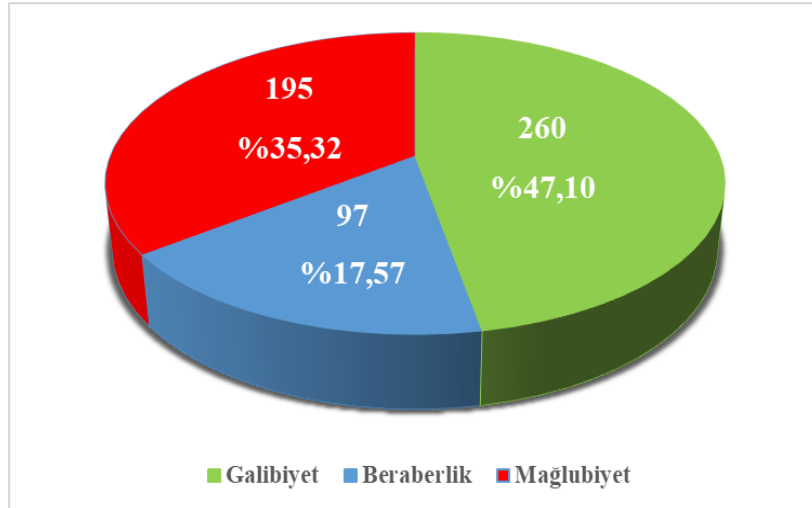
BULGULAR

Bu bölümde, çalışmada elde edilen bulgular, tablolar ve grafikler şeklinde sunulmuştur.

Tablo 1. Muğla Süper Amatör Futbol Liginde 2012/2013-2016/2017 yılları arasında Ev Sahibi Olma Avantajı

Oynanan maç sayısı	Galibiyet		Beraberlik		Mağlubiyet		Ev sahibi olma avantajı
	f	%	f	%	f	%	
552	260	47.10	97	17.57	195	35.32	%59.98

Muğla Süper Amatör Futbol Liginde 2012/13-2016/17 yılları arasında oynanan 552 maçta, ev sahibi takımlar 260 galibiyet (%47,10) ve 97 beraberlik (%17,57) elde ederlerken, 195 müsabakadan (%35,32) ise mağlubiyetle ayrılmışlardır.

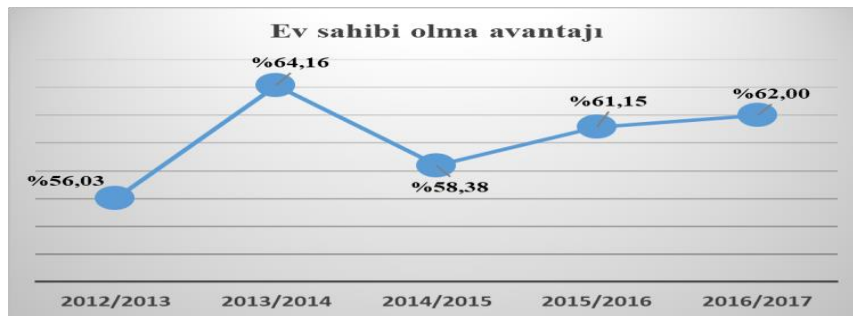

Grafik 1: Muğla Süper Amatör Futbol Liginde 2012/13-2016/17 yılları arası ev sahibi takımların Galibiyet, Mağlubiyet ve Beraberlik sayıları

Tablo 2. Muğla Süper Amatör Futbol Liginde Sezonlara Göre Ev Sahibi Olma Avantajı

Sezon	Galibiyet	Beraberlik	Mağlubiyet	Ev sahibi olma avantajı
2012/2013	57	24	51	%56.03
2013/2014	41	22	27	%64.16
2014/2015	57	10	43	%58.38
2015/2016	48	26	36	%61.15
2016/2017	57	15	38	%62.00
Toplam	260	97	195	%59.98

Muğla Süper Amatör Futbol Liginde ev sahibi takımların sezonlara göre ev sahibi olma avantajı değerleri, 2012/2013 sezonunda %56.03, 2013/2014 sezonunda %64.16, 2014/2015 sezonunda %58.38, 2015/2016 sezonunda %61.15 ve 2016/2017 sezonunda %62 olarak bulunmuştur.

Grafik 2: Muğla Süper Amatör Futbol Liginde Sezonlara Göre Ev Sahibi Olma Avantajı

Tablo 3. Muğla Süper Amatör Futbol Liginde Şampiyon Olan Takımların Ev Sahibi Olma Avantajı

Sezon	Takım	Galibiyet		Beraberlik		Mağlubiyet		Ev sahibi olma avantajı
		İç saha	Dış saha	İç saha	Dış saha	İç saha	Dış saha	
2012/2013	Ortaca Bld.Spor	10	10	1	1	0	0	%50.00
2013/2014	Ortaca Bld.Spor	6	6	3	3	0	0	%50.00
2014/2015	Ortaca Bld.Spor	10	7	0	0	0	3	%58.82
2015/2016	Yatağan Spor	9	7	1	2	0	1	%54.90
2016/2017	Yeni Milas Spor	9	7	1	3	0	0	%53.84
Toplam		44	37	6	9	0	4	%53.49

Muğla Süper Amatör Futbol Liginin şampiyon olarak tamamlayan takımların ev sahibi olma avantajı değerleri genel olarak %53.49 olarak bulunurken, bu oran incelenen tüm sezonlarda %50 ve üzerindedir. Bu beş sezonun üçünde ligu şampiyon olarak tamamlayan Ortaca Belediye Sporun, iç saha ve dış sahada oynadığı müsabakalardaki galibiyet ve beraberlik sayılarının eşit olduğu 2012/13 ve 2013/14 sezonlarında ev sahibi olma avantajı değeri %50.00 olarak tespit edilmiştir. Ev sahibi olarak oynadığı tüm müsabakaları kazanarak şampiyon olduğu 2014/15 sezonunda ise Ortaca Belediye Spor %58.82'lik bir ev sahibi olma avantajına sahiptir. Diğer iki sezonun şampiyon takımları Yatağansporun ev sahibi olma avantajı değeri %54,90, Yeni Milassporun ise %53,84 olarak bulunmuştur.

TARTIŞMA ve SONUÇ

Bu çalışma, Muğla ili Süper Amatör Futbol Liginde oynanan müsabakalarda ev sahibi olma avantajının değerlendirilmesi amacıyla yapılmıştır. Muğla Süper Amatör Futbol Liginde 2012-2013 ile 2016-2017 arasındaki 5 sezonluk zaman diliminde ev sahibi olma avantajı değeri %59,98 olarak tespit edilmiştir. Tamamlanan 5 sezonda ev sahibi takımlar, oynanan 552 müsabakanın %47,10'undan galibiyetle ayrılmıştır. Bu sezonlarda ligu şampiyon olarak tamamlayan takımların ev sahibi olma avantajı değerleri ise tüm sezonlarda %50 ile %58.82 arasında değişmektedir.

Pollard'a (2008) göre, futbolda ev sahibi olma avantajını etkileyen faktörler, seyirci etkisi, seyahat etkileri, oynanan sahaya aşina olma, hakem etkisi, bölgesellik, özel taktikler, kural faktörleri, psikolojik faktörler, bu sebeplerin birbiri ile olan etkileşimleri ve diğer sebepler olarak sıralanabilir. Anderson ve arkadaşlarının (2012) futbolcuların, taraftarların ve hakemlerin ev sahibi olma avantajına bakış açılarını değerlendirdikleri çalışmada elde edilen sonuçlar, üç grubunda bir takımın ev sahibi olma ortamının, göstermiş olduğu iyi performans üzerindeki etkisi için benzer fikirlere sahip olduğunu göstermektedir.

Futbolda ev sahibi olma avantajı ile ilgili yapılan birçok çalışma da bizim bulgularımıza benzer sonuçlar ortaya koymaktadır. Farklı zaman aralıkları incelenerek Türkiye'de ev sahibi olma avantajının incelendiği bazı çalışmalarda, İnan (2018), 30 sezonluk zaman diliminde (1987-2017) Türkiye Süper Liginde ev sahibi olma avantajının %55.37 ile %67.69 arasında değiştiğini; Seçkin ve Pollard (2008) 12 sezonluk zaman aralığında (1994-95/2005-06) Türkiye Süper Liginde ev sahibi olma avantajının %61.5, Göral (2015) ise Türkiye Futbol Süper Liginde (2004/05-2013/14) ev sahibi olma avantajının %60.07 olduğunu bulmuşlardır. Pollard (2006), Avrupa liglerinin 6 sezonluk zaman diliminde ev sahibi olma avantajını, Ukrayna'da %65.47, Portekiz'de %64.79, Türkiye'de %61.95, Belçika'da %60.76, Almanya'da %62.81, Norveç'te %57.82; Goumas (2014) Avustralya'nın en büyük futbol ligu olan Avustralya A-Ligi'nin ilk yedi sezonunda %57.7; Garcia ve arkadaşları (2013), 10

sezonluk zaman diliminde (2000-2010) Türkiye’de %55.62, Romanya’da %59.40, Bulgaristan’da %60.99, Yunanistan’da %58 olarak tespit etmişlerdir.

Pollard ve Gomez (2014), futbolda dünya çapında ev sahibi olma avantajını inceledikleri çalışmada, ev sahibi olma avantajı değerlerini, Türkiye’de %60.26, İtalya’da %62.25, Gürcistan’da %59.96, Suriye’de %59.90, İran’da %60.11, Avustralya’da %59.35, Kenya’da %60.27, Uganda’da %59.92, Güney Afrika’da %57.13, Meksika’da %60.82, Kanada’da %57.04, Brezilya’da %64.89, Arjantin’de %59.50 olduğunu; Leite (2017) ise ev sahibi olma avantajınının, Belçika, İspanya ve Türkiye’de %60’ın üzerinde olduğunu belirtmektedir.

Gürkan, Göral ve Saygın (2017) Türkiye 1.Ligini analiz ettikleri çalışmada, ev sahibi olma avantajı değerini %61.10; Sanchez ve arkadaşları (2009), üç puanlık sistemde İspanya 1.Liginde %62.09, 2.Ligde %59.51 olarak bulmuşlardır. Bialkowski ve arkadaşlarının (2014) yaptığı çalışmada da, 3 puanlı sistemde müsabakaları ev sahibi olarak oynayan takımların maç başına düşen iç saha puan ortalaması 1.61 iken dış sahada 1.10 puandır.

Daha önce yapılan birçok araştırmanın da ortaya çıkardığı gibi, futbolda ev sahibi olma avantajı her seviyede müsabakanın sonucu üzerinde oldukça önemli bir etken olarak karşımıza çıkmaktadır. Sonuç olarak, amatör futbolda da, ev sahibi olma avantajının müsabakaların sonucunu ve lig sıralamasını önemli ölçüde etkilediği, antrenörlerin dış saha müsabakalarında da başarılı olabilmek için bilimsel olarak kanıtlanmış ev sahibi olma avantajındaki önemli faktörleri göz ardı etmemeleri gerektiği söylenebilir.

KAYNAKLAR

- Anderson, M., Wolfson, S., Neave, N., & Moss, M. (2009). Perspectives on the home advantage: A comparison of football players, fans and referees. *Psychology of Sport and Exercise*, 13(3), 311-316. <https://doi.org/10.1016/j.psychsport.2011.11.012>.
- Bialkowski, A. Lucey, P., Carr, P., Yue, Y., & Matthews, I. (2014). Win at Home and Draw Away: Automatic Formation Analysis Highlighting the Differences in Home and Away Team Behaviors. 8th Annual MIT Sloan Sports Analytics Conference, Hynes Convention Center, February 28-March 1.
- Carron, A.V., & Hausenblas, H.A. (1998). *Group Dynamics in Sport*. 2nd edition. Morgantown: Fitness Information Technology.
- Carron, A.V., Loughhead, M.T. & Bray, S.Y. (2005). The home advantage in sport competitions: Courneya and Carron’s (1992) conceptual framework a decade later. *Journal of Sports Sciences*, 23(4), 395-407. <https://doi.org/10.1080/02640410400021542>.
- Courneya, K.S., & Carron, A.V. (1992). The home advantage in sport competitions: A literature review. *Journal of Sport and Exercise Psychology*, 14(1), 13-27. <https://doi.org/10.1123/jsep.14.1.13>.
- Garcia, M.S., Aguilar, O.G., Marques, P.S., Tobío, G.T., & Romero, J.F. (2013). Calculating home advantage in the first decade of the 21th century UEFA soccer leagues. *Journal of Human Kinetics*, 38, 141-150. <https://doi.org/10.2478/hukin-2013-0054>.
- Gomez, M.A., & Pollard, R. (2014). Calculating the Home Advantage in Soccer Leagues. *Journal of Human Kinetics*, 40, 2014, 5-6. <https://dx.doi.org/10.2478%2Fhukin-2014-0001>.
- Goumas, C. (2014). Home advantage in Australian soccer. *Journal of Science and Medicine in Sport*, 17(2014), 119–123. <https://doi.org/10.1016/j.jsams.2013.02.014>.
- Göral, K. (2015). Türkiye Futbol Süper Liginde Ev Sahibi Olma Avantajı. *Uluslararası Hakemli Akademik Spor Sağlık ve Tıp Bilimleri Dergisi*, 5(14), 72-82.

Göral, K., Yanık, E., ve Zorba, H.N. (2018). Süper Amatör Futbol Liginde müsabakaları iç sahada oynamak önemli bir avantaj mıdır? *Spor Bilimleri Araştırmaları Dergisi*, 3(2), 188-194.

Günay, M., Yüce, A., & Ocak, Y. (2017). *Futbol-Futsal Antrenmanının Bilimsel Temelleri*. Ankara: Batman Belediyespor Kültür Eğitim ve Spor Yayınları, s.417-418.

Gürkan, O., Göral, K., & Saygın, Ö. (2017). Profesyonel futbolda ev sahibi olma avantajı: Türkiye 1. liginin analizi. *Journal of Human Sciences*, 14(4), 3292-3299. <https://doi.org/10.14687/jhs.v14i4.4864>.

İnan, T. (2018). Home Field Advantage Trend in Turkish Football Super League (1987-2017). *Asian Journal of Education and Training*, 4(1), 45-50.

Jones, M.B. (2018). Differences in home advantage between sports. *Psychology of Sport and Exercise*, 34, 61-69. <https://doi.org/10.1016/j.psychsport.2017.07.012>.

Legaz-Arrese, A., Moliner-Urdiales, D., & Munguia-Izquierdo, D. (2013). Home advantage and sports performance: Evidence, causes and psychological implications. *Universitas Psychologica*, 12(3), 933-943. <https://doi.org/10.11144/Javeriana.UPSY12-3.hasp>.

Leite, W.S.S. (2017). Home advantage: Comparison between the major European football leagues. *Athens Journal of Sports*, 4(1), 65-74.

Pollard, R. (1986). Home Advantage in Soccer: A Retrospective Analysis. *Journal of Sports Science*, 4(3), 237-248.

Pollard, R. (2006). Worldwide Regional Variations in Home Advantage in Association Football. *Journal of Sports Sciences*, 24(3), 231-240. <https://doi.org/10.1080/02640410500141836>.

Pollard, R. (2008). Home Advantage in Football: A Current Review of an Unsolved Puzzle. *The Open Sports Sciences Journal*, 1(1), 12-14. <http://dx.doi.org/10.2174/1875399X00801010012>.

Pollard, R., & Gomez M.A. (2014). Components of home advantage in 157 national soccer leagues worldwide. *International Journal of Sport and Exercise Psychology*, 12(3), 218-233. <https://doi.org/10.1080/1612197X.2014.888245>.

Sanchez, P.A., García-Calvo, T., Leo, F.M., Pollard, R., & Gómez, M.A. (2009). An analysis of home advantage in the top two Spanish professional football leagues. *Perceptual and motor skills*, 108(3), 789-797. <https://doi.org/10.2466%2Fpms.108.3.789-797>.

Seçkin, A., & Pollard, R. (2008). Home advantage in Turkish professional soccer. *Perceptual and motor skills*, 107(1), 51-54.